

**ԼԻԲԱՆԱՆԸ 2008–2011 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ.
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

- 10.01.2008.** «Ֆաթի ալ-իսլամ» կազմակերպության 10 անդամ ձերբակալվեց Տրիպոլի քաղաքում: Ձերբակալվածների մեջ էր կազմակերպության ղեկավարներից Նաբիլ Ռահիմը:
- 11.01.2008.** Լիբանանի խորհրդարանը հետաձգեց Լիբանանի նախագահի ընտրության նպատակով գումարվող խորհրդարանի նիստը:
- 15.01.2008.** Բեյրութում՝ ԱՄՆ դեսպանատան շրջակայքում, տեղի ունեցավ պայթյուն, որի արդյունքում կար 3 զոհ և 21 վիրավոր:
- 19.01.2008.** Գերմանիայի կառավարությունը որոշում ընդունեց KFW զարգացման բանկի աջակցությամբ Լիբանանի հարավում իրականացնել 140.000 դոլար արժողությամբ ջրային ծրագիր (South Lebanon Water and Waste-Water Establishment (SLWWWE):
- 21.01.2008.** 13-րդ անգամ հետաձգվեց Լիբանանի նախագահի ընտրությունը:
- 23.01.2008.** Վարչապետ Ֆուադ Սինիորան մեկնեց Կահիրե, որտեղ հանդիպեց Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաքի հետ, իսկ հունվարի 24-ին մասնակցեց Արաբական պետությունների լիգայի շրջանակներում արաբական երկրների արտաքին գործերի նախարարների հանդիպմանը:
- 25.01.2008.** Պայթյունի հետևանքով զոհվեց երկրի անվտանգության ուժերի ահաբեչության դեմ պայքարի վարչության առաջատար մասնագետներից Վիսամ Մահմուդը: Կար ևս 4 զոհ և 40 վիրավոր:
- 27.01.08.** Ընդդիմության հրավիրած ցույցը վերածվեց բախումների ընդդիմության ակտիվիստների և իշխանամետ ուժերի կողմակիցների միջև, որոնց արդյունքում զոհվեց 9 և վիրավորվեց 22 մարդ:
- 06.02.2008.** Լիբանանի ֆինանսների նախարար Զիհադ Ազուրը լրատվամիջոցների հետ հանդիպման ընթացքում նշեց, որ 2007 թ. Լիբանանի ընդհանուր պարտքը կազմել է 42,06 բիլիոն դոլար կամ ՀՆԱ-ի 171 %-ը:
- 11.02.2008.** 14-րդ անգամ հետաձգվեց նոր նախագահի ընտրությունը:

- 14.02.2008.** Դամասկոսում պայթյունի հետևանքով զոհվեց «Հիզբալլահի» ղեկավարներից Իմադ Մուլնիյան:
Իշխանամետ ուժերի հարյուր հազարավոր կողմնակիցներ փետրվարի 14-ին Նահատակների հրապարակում նշեցին Ռաֆիկ Հարիրիի մահվան 3-րդ տարելիցը:
- 16.02.2008.** ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բան Կի-մունը հայտնեց, որ կազմավորվել է Լիբանանում քաղաքական սպանությունների հետաքննության հատուկ դատարանի ստեղծման հարցերով զբաղվող կառավարման հանձնախումբը:
- 17.02.2008.** Քաթարի բարեգործական ընկերությունը Լիբանանին տրամադրեց 5,5 մլն դոլար հարավային Լիբանանի Բինթ Ջբելլ քաղաքի վերակառուցման նպատակով:
- 25.02.2008.** Նոր նախագահի ընտրությունը կրկին հետաձգվեց:
- 29.02.2008.** ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալության Լիբանանի մասնաճյուղի տնօրենը 50.000 դոլար տրամադրեց Բեյրութում գտնվող Դար ալ-Ֆաթվա առողջական կենտրոնին, որտեղ տարեկան անվճար բուժօգնություն են ստանում 1000 անապահով հիվանդներ:
- 02.03.2008.** Լիբանանի զբոսաշրջիկության նախարարության հրապարակած տվյալների համաձայն՝ 2006 թ. համեմատությամբ 2007 թ. զբոսաշրջության ոլորտից ստացվող եկամուտները նվազել էին 14,4 %-ով:
- 07.03.2008.** Լիբանանում տեղահանվածների կենտրոնական հիմնադրամի ղեկավար Ֆադի Արամունին նշեց, որ 2006 թ. Լիբանանի տարածքում Իսրայելի և «Հիզբալլահի» միջև հակամարտության արդյունքում տուժածների 63 %-ին վճարվել էին խոստացված փոխհատուցումները (դրանք հիմնականում Լեռնալիբանանի, Բեքաայի հովտի և Բեյրութի ու նրա արվարձանների բնակիչներ են: 18-19 %-ը արդեն պատրաստ էր վերադառնալու իրենց բնակավայրերը):
- 10.03.2008.** Երկրի նախագահի ընտրությունները հետաձգվեցին 16-րդ անգամ:
- 12.03.2008.** ՄԱԿ-ում ԱՄՆ դեսպանը հայտարարեց, որ համաշխարհային դոնորներն արդեն իսկ նվիրաբերել են 28,7 մլն դոլար Ռաֆիկ Հարիրիի սպանության գործով միջազգային դատարանի կազմավորման նպատակով և խոստացվել է ևս 21,3 մլն դոլար:

- 18.03.2008.** Ճապոնիայի կառավորությունը համաձայնագիր էր ստորագրել ՄԱԿ-ի օգնության և աշխատանքի գործակալության հետ, ըստ որի՝ 588 մլն յեն կամ 5,5 մլն դոլար կտրամադրվեր կազմակերպությանը՝ հյուսիսային Լիբանանի պաղեստինյան փախստականների ճամբարիների խնդիրները լուծելու նպատակով:
- 24.03.2008.** Երկրի նախագահի ընտրությունները հետաձգվեցին 17-րդ անգամ:
- 28.03.2008.** ԱՄՆ-ի Կոնգրեսը 5 մլն դոլար տրամադրեց լիբանանյան հասարակական կազմակերպություններին:
- 29.03.2008.** Մարտի 29-ից 30-ը Դամասկոսում կայացավ ԱՊԼ անդամ երկրների ղեկավարների ամենամյա գագաթնաժողովը, որին մասնակցեց նաև Իրանի արտաքին գործերի նախարարը: Լիբանանը բոյկոտեց գագաթնաժողովը, Սաուդյան Արաբիան և Հորդանանը ներկայացնում էին ԱՊԼ-ում այդ երկրների ներկայացուցիչները, Եգիպտոսը՝ իրավական հարցերով և խորհրդարանի հետ հարաբերությունների պետնախարարը, Իրաքը և Եմենը՝ նախագահի տեղակալները, Բահրեյնը՝ վարչապետի տեղակալը, Օմանը՝ վարչապետի կառավարության գծով տեղակալը և Մարոկկոն՝ թագաժառանգը:
- 05.05.2008.** Մայիսի 5-ին Լիբանանի կառավարությունն ընդունեց երկու որոշում, որոնց համաձայն՝ պաշտոնանկ արվեց Բեյրութի միջազգային օդանավակայանի անվտանգության ծառայության ղեկավարը, ով ներկայացնում էր «Հիզբալլահը», ինչպես նաև վերահսկողություն սահմանվեց «Հիզբալլահի» հաղորդակցության ցանցի նկատմամբ:
- 06.05.2008.** 2008 թ. մայիսի 6-ին Լիբանանի աշխատավորների համադաշնության կազմակերպած գործադուլը վերաճեց զինված բախումների՝ կառավարության կողմնակիցների և ընդդիմադիր ուժերի, հիմնականում շիական «Հիզբալլահ» շարժման զինյալների միջև:
- 09.05.2008.** Մայիսի 9-ին Լիբանանում գործող լիբանանահայ քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարների հանդիպման ընթացքում ընդունվեց որոշում՝ հակամարտող կողմերից որևէ մեկին չպաշտպանելու և նրանց միջև երկխոսության հաստատմանը նպաստելու վերաբերյալ: Համայնքը հավատարիմ մնաց դեռևս 1975 թ. բռնկված երկ-

որոյ քաղաքացիական պատերազմի ընթացքում որդեգրած դրական չեզոքության քաղաքականությանը:

11.05.2008. Լիբանանում զինված բախումների խորացումն ու հնարավոր քաղաքացիական պատերազմի բռնկումը կանխելու նպատակով մայիսի 11-ին Կահիրեում ԱՊԼ արտաքին գործերի նախարարների խորհրդի նիստում կազմավորվեց հանձնախումբ, որի ղեկավարումը ստանձնեց Քաթարի վարչապետ և արտաքին գործերի նախարար Համադ բեն Ջասեմ բեն Ջաբար Ալ-Թանիին:

Լիբանանյան հակամարտող կողմերը համաձայնության եկան զինված բախումները դադարեցնելու, ինչպես նաև պայմանավորվեցին ԱՊԼ-ի հովանու ներքո բանակցությունները մայիսի 16-ին Քաթարի մայրաքաղաք Դոհայում շարունակելու վերաբերյալ:

21.05.2008. Մայիսի 21-ին Քաթարի մայրաքաղաքում հայտարարվեց ԱՊԼ-ի հովանու ներքո լիբանանյան «ազգային երկխոսության» հաջող ավարտի մասին: «Երկխոսության» մասնակիցներն ընդունեցին «Դոհայի համաձայնագիրը»:

25.05.2008. Շուրջ 7 ամիս շարունակվող հակամարտության, ապա նաև զինված բախումներից հետո Լիբանանի խորհրդարանը մայիսի 25-ին 118 կողմ ձայնով նոր նախագահ ընտրեց բանակի գլխավոր հրամանատար գեներալ Միշել Սուլեյմանին:

28.05.2008. Լիբանանյան իշխող մեծամասնությունը վարչապետի պաշտոնում կրկին առաջադրեց Ֆուադ Սինիորայի թեկնածությունը, ում մայիսի 28-ին նոր նախագահը հանձնարարեց «ազգային միասնության կառավարության» ձևավորումը:

01.03.2008. 2009 թ. մարտի 1-ին հոլանդական Լեյշենդեմ (Leischendam) բնակավայրում՝ Հաագայից ոչ հեռու, իր աշխատանքները սկսեց Լիբանանի նախկին վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի սպանության գործը քննող Հատուկ դատարանը:

15.05.2009. «Հիզբալլահ» շարժման ղեկավար Հասան Նասրալլահը 2009 թ. մայիսի 15-ին հանդես եկավ նախընտրական ելույթով: Այն Լիբանանում, ինչպես նաև հարևան արաբական երկրներում ընկալվեց որպես շիական այդ խոշոր կազմակերպության գլխավոր քարտուղարի կոչը, որի հիմնական շեշտադրումը Լիբանանում «Հիզբալլահի պետություն» ստեղծելն էր:

- 07.06.2009.** 2009 թ. հունիսի 7-ին Լիբանանում կայացան խորհրդարանական ընտրություններ, որոնցում հաղթանակ տարավ «Մարտի 14-ի» դաշինքը՝ Սաադ Հարիրիի գլխավորությամբ: 128 պատգամավորական տեղերից այն ստացավ 71-ը: 57 տեղ գրավեց ընդդիմադիր «Մարտի 8-ի» դաշինքը:
- 02.08.2009.** Խորհրդաարանական ընտրություններից հետո շարունակվող ճգնաժամի պայմաններում, երբ Սաադ Հարիրին չէր հաջողվում ձևավորել կառավարություն, հայտարարությամբ հանդես եկավ Առաջադիմական սոցիալիստական կուսակցության ղեկավար Վալիդ Ջումբլաթը և նշեց Հարիրիի գլխավորած դաշինքից իր դուրս գալու մասին:
- 13.10.2010.** 2010 թ. հոկտեմբերի 13-14-ին Լիբանան պաշտոնական այցով ժամանեց Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ Մ. Ահմադինեժադի ղեկավարած պատվիրակությունը: Այցի ընթացքում ստորագրվեց 17 պայմանագիր, որոնք վերաբերում էին տնտեսության տարբեր ոլորտներին, այդ թվում նաև էներգետիկ ոլորտին:
- 09.11.2009.** Երկար քաղաքական խորհրդակցություններից հետո 2009 թ. նոյեմբերի 9-ին Սաադ Հարիրին հաջողվեց կազմավորել իր կառավարությունը:
- 23.12.2010.** 2010 թ. դեկտեմբերի 23-ին Լիբանանում ստեղծվել էր հերթական ճգնաժամային իրավիճակը: Նախկին վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի սպանության գործով Միջազգային ռազմական դատարանը ժամանակավորապես դադարեցրեց իր աշխատանքները Լիբանանում: Այս մասին համաձայնություն էր ձեռք բերվել այդ ընթացքում դեռևս երկրի վարչապետ Սաադ Հարիրիի և «Հիզբալլահ» կազմակերպության ղեկավար Հասան Նասրալլահի միջև:
- 12.01.2011.** 2011 թ. հունվարի 12-ին Սաադ Հարիրիի կառավարությունը հերթական ճգնաժամի արդյունքում ստիպված եղավ հրաժարական տալ: Դա տեղի ունեցավ այն բանից հետո, երբ կառավարության 11 անդամներ, որոնք ներկայացնում էին «Հիզբալլահը», հրաժարական տվեցին: Այդ քայլը նրանք հիմնավորեցին ՄԱԿ-ի Հատուկ դատարանի եզրակացության հետ իրենց անհամաձայնությամբ: Հենց հրաժարականի օրը Սաադ Հարիրին

Ժամանեց Անկարա երկրի վարչապետ Ռ. Էրդողանի և արտաքին գործերի նախարար Ա. Դավութջյուլուի հետ հանդիպելու նպատակով:

13.01.2011. Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարարության տարածած հաղորդագրության մեջ նշվում էր, որ Թուրքիան շատ անհանգստացած էր Լիբանանում իրավիճակի անկայունացմամբ, ինչը սպառնում էր տարածաշրջանի խաղաղությանն ու անվտանգությանը:

17.01.2011. Թուրքական ղեկավարության նախաձեռնությամբ հունվարի 17-ին Դամասկոսում Քաթարի հետ համատեղ անցկացվեցին Լիբանանի հարցով խորհրդակցություններ, որոնց մասնակցեցին Սիրիայի նախագահ Բաշար Ալ-Ասադը, Թուրքիայի վարչապետ Ռ. Էրդողանը, Քաթարի վարչապետ և արտաքին գործերի նախարար շեյխ Համադա Բեն Ջասսեմ Ալ-Թանին:

18.01.2011. Բեյրութ ժամանեց Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Ահմեդ Դավութջյուլուն, ով Քաթարի արտաքին գործերի նախարարի հետ բանակցություններ վարեց Լիբանանի նախագահ Միշել Սուլեյմանի և նախկին վարչապետ Սաադ Հարիրիի, խորհրդարանի նախագահ Նաբիի Բերրիի և «Հիզբալլահի» գլխավոր քարտուղար Հասան Նասրալլահի հետ, որոնց նպատակն էր նպաստել լիբանանյան ճգնաժամի կարգավորմանը: Սակայն դրանք արդյունք չտվեցին:

19.01.2011. Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանը հեռախոսային գրույց ունեցավ Իրանի նախագահ Մ. Ահմադինեժադի հետ և վերջինիս բանակցություններ վարելու կոչ արեց լիբանանյան հակամարտող կողմերի միջև ճգնաժամը քաղաքական ճանապարհով լուծելու նպատակով:

25.01.2011. Լիբանանի նախագահը հաստատեց նոր վարչապետի թեկնածությունը: «Հիզբալլահ» շարժման և խորհրդարանի մեծամասնության կողմից աջակցություն ստացած սուննի ղեկավար Նաջիբ Միկաթին գլխավորեց Լիբանանի նոր կառավարությունը: Վերջինս ստացավ 128 պատգավորական ձայներից 68-ը, մինչդեռ Հարիրիի օգտին քվեարկեց 55 խորհրդարանական:

13.06.2011. Երկարատև՝ շուրջ հինգ ամիս շարունակվող բանակցությունների արդյունքում Նաջիբ Միկաթին կարողացավ ձևավորել կառավարություն:

04.08.2011. Որպես ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի անդամ՝ Լիբանանը ձեռնպահ մնաց 14 պետությունների ընդունած հայտարարությանը միանալուց, որը դատապարտում էր ուժի կիրառումը Սիրիայի խաղաղ բնակչության նկատմամբ: Դրանով Լիբանանն ի ցույց դրեց իր անհամաձայնությունը երրորդ պետության ներքին գործերին միջամտելու հարցում:

03.10.2011. ՀՀ ԱԺ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանի հրավերով եռօրյա պաշտոնական այցով Հայաստան անցելեց Լիբանանի խորհրդարանի նախագահ Նաբիի Բերրին:

08.12.2011. Դեկտեմբերի 8-10-ը Հայաստան այցելեց Լիբանանի նախագահ Միշել Սուլեյմանը: Նրա գլխավորած պատվիրակության կազմում էր նաև երկրի արդյունաբերության նախարար Վրեժ Սաբունջյանը: